

POLSKI ZWIĄZEK JEŹDZIECKI

PRZEPISY OGÓLNE

Wydanie x.x. ważne od x/x/2020

Spis treści

ROZDZIAŁ I WPROWADZENIE	10
Artykuł 1 POSTANOWIENIA OGÓLNE	10
Artykuł 2 DEFINICJE.....	11
Artykuł 3 KONKURENCJE JEŹDZIECKIE	14
Artykuł 4 KATEGORIE WIEKOWE ZAWODNIKÓW	14
ROZDZIAŁ II ZAWODY JEŹDZIECKIE	14
Artykuł 5 RANGA ZAWODÓW	14
Artykuł 6 MISTRZOSTWA POLSKI, PUCHARY POLSKI, ZAWODY OGÓLNOPOLSKIE .	16
Artykuł 7 ZAWODY REGIONALNE	16
Artykuł 8 PROPOZYCJE ZAWODÓW	17
Artykuł 9 KALENDARZ ZAWODÓW JEŹDZIECKICH.....	17
Artykuł 10 PRAWA KOMERCYJNE.....	18
ROZDZIAŁ III UDZIAŁ ZAWODNIKÓW I KONI W ZAWODACH.....	18
Artykuł 11 SZEF EKIPY	18
Artykuł 12 ZGŁOSZENIE ZAWODNIKÓW I KONI DO UDZIAŁU W ZAWODACH	19
Artykuł 13 ZAPISY DO KONKURSÓW, PRÓB.....	20
Artykuł 14 NIEZBĘDNE DOKUMENTY	20
Artykuł 15 LISTY STARTOWE.....	21
Artykuł 16 DOZWOLONA DZIENNA LICZBA STARTÓW	22
Artykuł 17 SKREŚLENIA.....	22

Artykuł 18 WYCOFANIE KONIA	22
Artykuł 19 ZMIANA ZAWODNIKA	23
Artykuł 20 WYNIKI ZAWODÓW	23
ROZDZIAŁ IV ZEBRANIE TECHNICZNE, OGŁOSZENIA.....	24
Artykuł 21 ZEBRANIE TECHNICZNE	24
Artykuł 22 OGŁOSZENIA	24
ROZDZIAŁ V UKŁON I UBIÓR ZAWODNIKA ORAZ RZĄD KONIA	24
Artykuł 23 UKŁON	24
Artykuł 24 UBIÓR ZAWODNIKA	25
Artykuł 25 KOLORY STROJU ZAWODNIKA	25
Artykuł 26 RZĄD KONIA	25
Artykuł 27 NUMER IDENTYFIKACYJNY KONIA.....	26
ROZDZIAŁ VI NAGRODY	26
Artykuł 28 ROZETY (FLOT)	26
Artykuł 29 NAGRODY PIENIĘŻNE I RZECZOWE	26
Artykuł 30 PROTOKÓŁ CEREMONII NAGRADZANIA	27
ROZDZIAŁ VII LICENCJE I SPONSORING	28
Artykuł 31 LICENCJE	28
Artykuł 32 UMOWY DOTYCZĄCE SPONSOROWANIA.....	29
Artykuł 33 REKLAMA.....	29

ROZDZIAŁ VIII KONIE	29
Artykuł 34 PASZPORTY URZĘDOWE/SPORTOWE KONI.....	29
Artykuł 35 NAZWY KONI	29
Artykuł 36 WŁAŚCICIELE KONI	30
ROZDZIAŁ IX DOBRO KONI I ZAWODNIKÓW	30
Artykuł 37 OBSŁUGA WETERYNARYJNA ZAWODÓW	30
Artykuł 38 BRUTALNOŚĆ WOBEC KONI	30
Artykuł 39 POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU BRUTALNOŚCI WOBEC KONI	31
Artykuł 40 BEZPIECZEŃSTWO I OBSŁUGA MEDYCZNA ZAWODNIKÓW NA ZAWODACH	31
Artykuł 41 KONTROLA LECZENIA I OCHRONA ZDROWIA ZAWODNIKÓW	32
Artykuł 42 KONTROLA LECZENIA I OCHRONA KONI	32
ROZDZIAŁ X OSOBY OFICJALNE NA ZAWODACH	33
Artykuł 43 ZASADY OGÓLNE.....	33
Artykuł 44 UPRAWNIENIA I OBOWIĄZKI OSÓB OFICJALNYCH	33
Artykuł 45 UPRAWNIENIA KOMISJI SĘDZIOWSKIEJ	33
Artykuł 46 KARY NATYCHMIASTOWE	34
ROZDZIAŁ XI SYSTEM PRAWNY	36
Artykuł 47 PROTESTY	36
Artykuł 48 SKARGI.....	37
Artykuł 49 ODWOŁANIA.....	37

Artykuł 50 REJESTRACJA KAR, PROTESTÓW, SKARG I ODWOŁAŃ	37
Artykuł 51 CZAS UPRAWOMOCNIANIA DECYZJI	38
Artykuł 52 ZASTOSOWANIE KARY	38
Artykuł 53 ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE	39

KODEKS POSTĘPOWANIA ZGODNEGO Z DOBREM KONIA

Polski Związek Jeździecki prosi wszystkie osoby, zaangażowane w jakikolwiek sposób w sporty konne, o przestrzeganie poniżej przedstawionego kodeksu oraz zasady, że dobro konia jest najważniejsze. Dobro konia musi być zawsze i wszędzie uwzględniane w sportach konnych i nie może być podporządkowane współzawodnictwu sportowemu ani innym celom np. komercyjnym.

1. Na wszystkich etapach treningu i przygotowań konia do startów, dobrostan konia musi stać ponad wszelkimi innymi wymaganiami. Dotyczy to stałej opieki, metod treningu, starannego obrządku, kucia oraz transportu.
  - a) Warunki stajenne, żywienie i trening muszą być zgodne z zasadami prawidłowego postępowania z koniem oraz nie mogą zaburzać jego dobrostanu. Niedopuszczalne jest postępowanie, które może powodować cierpienie fizyczne lub psychiczne konia, podczas zawodów lub poza nimi.
  - b) Konie mogą być trenowane w sposób, który odpowiada ich możliwościom fizycznym i poziomowi dojrzałości psychicznej. Nie mogą być poddawane żadnym metodom szkoleniowym, które są brutalne, powodują strach, lub do których konie nie zostały odpowiednio przygotowane.
  - c) Dbłość o kopyta i kucie musi spełniać wysokie standardy.
  - d) Sprzęt jeździecki musi być tak zaprojektowany i dopasowany, aby uniknąć ryzyka uszkodzenia ciała.
  - e) Podczas transportu konie muszą być w pełni zabezpieczone przed urazami i innymi zagrożeniami zdrowia. Pojazd musi być bezpieczny, dobrze wentylowany, utrzymany w wysokim standardzie technicznym, regularnie dezynfekowany i prowadzony przez kompetentnych kierowców. Fachowa obsługa musi być zawsze gotowa do zaopiekowania się koniem.
  - f) Wszystkie transporty koni muszą być starannie zaplanowane. Muszą być uwzględnione regularne przerwy na odpoczynek z dostępem do pożywienia i wody.
2. Konie i jeźdźcy muszą być zdrowi, kompetentni i wytrenowani, zanim wezmą udział w zawodach. Dotyczy to także stosowanych leków, środków medycznych oraz zabiegów chirurgicznych, zagrażających dobrostanowi konia lub ciąży klaczy, oraz przypadków nadużywania pomocy medycznej.
  - a) Tylko właściwie przygotowane konie i zawodnicy o potwierdzonych umiejętnościach mogą brać udział w zawodach.

- b) Żaden koń wykazujący oznaki choroby, kulawizny lub innych znaczących dolegliwości, czy wcześniej występujących zaburzeń, nie może zostać dopuszczony do startu lub kontynuować udziału w zawodach, jeżeli będzie to zagrażało dobrostanowi konia. W przypadku wątpliwości należy zwrócić się po opinię do lekarza weterynarii.
  - c) Stosowanie środków dopingujących i niedozwolonych leków jest poważnym nadużyciem dobrostanu konia i jest niedopuszczalne.
  - d) Po leczeniu weterynaryjnym należy zapewnić koniowi wystarczająco długi czas na pełny powrót do zdrowia, przed ponownym udziałem w zawodach.
  - e) Nie są dozwolone jakiegokolwiek zabiegi chirurgiczne, które zagrażają dobrostanowi konia lub bezpieczeństwu innych koni lub zawodników uczestniczących w zawodach.
  - f) Kłaczce ciężarne, po upływie czwartego miesiąca ciąży, ani kłaczce ze źrebięciem nie mogą startować w zawodach.
  - g) Nie będzie akceptowane okrucieństwo wobec konia przy użyciu naturalnych pomocy jeździeckich lub pomocy dodatkowych (np. bat, ostrogi, itp.).
3. Udział w zawodach nie może naruszać dobrostanu konia. Należy zwracać szczególną uwagę na teren zawodów, stan techniczny podłoża, warunki stajenne i atmosferyczne, kondycję koni i ich bezpieczeństwo, także podczas podróży powrotnej z zawodów.
- a) Konie mogą być trenowane i startować wyłącznie na odpowiednim i bezpiecznym podłożu. Wszystkie nawierzchnie, po których konie chodzą, trenują lub rywalizują muszą być zaprojektowane i utrzymane tak, aby ograniczyć czynniki mogące prowadzić do kontuzji. Należy zwrócić szczególną uwagę na przygotowanie, skład i utrzymanie nawierzchni.
  - b) Wszystkie przeszkody muszą być zaprojektowane w sposób zapewniający bezpieczeństwo konia.
  - c) Zawody nie mogą być rozgrywane w ekstremalnych warunkach pogodowych, jeśli może być zagrożony dobrostan lub bezpieczeństwo koni. Należy zapewnić środki niezbędne do szybkiego schłodzenia koni zaraz po zakończeniu przejazdu.
  - d) Stajnie muszą być bezpieczne, higieniczne, komfortowe, dobrze wentylowane i o wystarczających wymiarach dla typu i usposobienia konia. Zawsze musi być dostępna czysta, dobrej jakości i odpowiednia pasza oraz ściółka, świeża woda do picia i woda gospodarcza.
  - e) Po zawodach, koń musi być w dobrej kondycji przed podróżą powrotną.

4. Należy dołożyć wszelkich starań, aby zapewnić koniom staranną opiekę po zakończeniu zawodów, a także humanitarne traktowanie po zakończeniu kariery sportowej. Dotyczy to właściwej opieki weterynaryjnej, leczenia obrażeń odniesionych na zawodach, spokojnej starości, ewentualnie eutanazji.
  - a) Na terenie zawodów zawsze musi być dostępna opieka weterynaryjna.
  - b) Jeśli koń jest kontuzjowany lub przemęczony podczas zawodów, to jeździec musi zaprzestać jazdy, a lekarz weterynarii musi zbadać konia.
  - c) W razie konieczności, koń powinien zostać przetransportowany ambulansem do najbliższej, odpowiedniej kliniki w celu dalszego diagnozowania i leczenia. Kontuzjowane konie muszą przed transportem otrzymać właściwą wspomagającą pomoc lekarsko - weterynaryjną.
  - d) Przypadki urazów koni podczas zawodów powinny być monitorowane. Jakość podłoża, częstość konkursów i jakiegokolwiek inne czynniki ryzyka powinny być dokładnie analizowane, aby wskazać sposób minimalizowania ryzyka występowania urazów.
  - e) Jeśli urazy są bardzo poważne, z humanitarnych powodów i jedynie w celu zmniejszenia cierpienia, koń może zostać poddany eutanazji przez lekarza weterynarii, tak szybko, jak to możliwe. Należy dołożyć wszelkich starań, aby zapewnić koniom godne i humanitarne traktowanie po zakończeniu kariery sportowej.
5. Polski Związek Jeździecki usilnie zachęca wszystkie osoby, działające w jeździectwie, do stałego podnoszenia swojej wiedzy oraz umiejętności dotyczących wszelkich aspektów współpracy z koniem.

UWAGA !

Poniższą skróconą wersję Kodeksu należy zamieszczać na drugiej stronie okładki wszelkich przepisów i regulaminów, których edytorem jest Polski Związek Jeździecki oraz we wszystkich propozycjach zawodów krajowych.

KODEKS POSTĘPOWANIA Z KONIEM

- I. Na wszystkich etapach treningu i przygotowań konia do startów, dobrostan konia musi stać ponad wszelkimi innymi wymaganiami. Dotyczy to stałej opieki, metod treningu, starannego obrządku, kucia oraz transportu.
- II. Konie i jeźdźcy muszą być zdrowi, kompetentni i wytrenowani, zanim wezmą udział w zawodach. Dotyczy to także stosowanych leków, środków medycznych oraz zabiegów chirurgicznych, zagrażających dobrostanowi konia lub ciąży klaczy, oraz przypadków nadużywania pomocy medycznej.
- III. Udział w zawodach nie może zagrażać dobrostanowi konia. Należy zwracać szczególną uwagę na teren zawodów, stan techniczny podłoża, warunki stajenne i atmosferyczne, kondycję koni i ich bezpieczeństwo, także podczas podróży powrotnej z zawodów.
- IV. Należy dołożyć wszelkich starań, aby zapewnić koniom staranną opiekę po zakończeniu zawodów, a także humanitarne traktowanie po zakończeniu kariery sportowej. Dotyczy to właściwej opieki weterynaryjnej, leczenia obrażeń odniesionych na zawodach, spokojnej starości, ewentualnie eutanazji.
- V. Polski Związek Jeździecki usilnie zachęca wszystkie osoby, działające w jeździectwie, do stałego podnoszenia swojej wiedzy oraz umiejętności dotyczących wszelkich aspektów współpracy z koniem.

ROZDZIAŁ I WPROWADZENIE

Artykuł 1 POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Niniejsze Przepisy Ogólne (PO) określają zasady organizacji i przeprowadzania krajowych zawodów jeździeckich, niepodlegających ustawie o wyścigach konnych.
2. Przepisy Ogólne ustanowiono w celu zapewnienia zawodnikom i zespołom jednakowych i obiektywnych warunków udziału we współzawodnictwie sportowym. W przypadku wątpliwości lub sprzeczności występujących w rozumieniu przepisów, należy je interpretować w taki sposób, który zapewnia udział wszystkim zawodnikom na równych prawach, zgodnie z zasadą fair play.
3. Przepisy Ogólne, Przepisy Weterynaryjne (PW) oraz przepisy i regulaminy poszczególnych konkurencji sportu jeździeckiego uchwała Zarząd Polskiego Związku Jeździeckiego i stanowią one podstawę systemu jeździeckiego współzawodnictwa sportowego.
4. Program zawodów nie może być sprzeczny z zasadami zawartym w Kodeksie postępowania z koniem.
5. Jeżeli pomiędzy Przepisami Ogólnymi, Przepisami Weterynaryjnymi, przepisami i regulaminami konkurencji wystąpią ewentualne różnice, to wiążące są ustalenia wynikające z Przepisów Ogólnych.
6. Wszyscy członkowie Polskiego Związku Jeździeckiego oraz organizatorzy zawodów jeździeckich są zobowiązani do przestrzegania przepisów i regulaminów ustanowionych przez PZJ w odniesieniu do zasad współzawodnictwa sportowego, organizacji zawodów lub konkursów.
7. PZJ/WZJ nie odpowiada za prawne, ani finansowe zobowiązania organizatora.
8. Kolegium Sędziów PZJ przysługuje prawo ostatecznej interpretacji przepisów. Kolegium Sędziów zobowiązane jest do konsultacji przedstawionej interpretacji z przewodniczącym komisji konkurencji, której przepisy dotyczą lub przewodniczącym Komisji Weterynaryjnej.
9. W czasie rozgrywania zawodów międzynarodowych obowiązują przepisy Międzynarodowej Federacji Jeździeckiej (FEI), w kategoriach, w których rozgrywane są konkursy międzynarodowe.
10. Przepisy oraz regulaminy mogą być zmieniane i uzupełniane uchwałami Zarządu Polskiego Związku Jeździeckiego, podjętymi z własnej inicjatywy lub na wniosek Kolegium Sędziów, komisji konkurencji lub Komisji Weterynaryjnej.
11. Warunkiem wejścia w życie zmian w przepisach i regulaminach jest ich opublikowanie na stronie internetowej PZJ (www.pzj.pl) w formie tekstu jednolitego, opracowanego przez Kolegium Sędziów PZJ.

Artykuł 2 DEFINICJE

W rozumieniu niniejszych Przepisów, stosowane poniżej nazwy mają następujące znaczenia:

DYREKTOR ZAWODÓW	osoba odpowiedzialna za organizację zawodów powołana przez organizatora
CZWOROBOK	plac konkursowy w konkurencji ujeżdżenia, wkkw i powożenia
DYSCYPLINA	samodzielna gałąź sportu charakteryzująca się swoistym przedmiotem współzawodnictwa, zasadami wyłaniania zwycięzców oraz odrębnymi normami klasyfikacyjnymi
DYSKWALIFIKACJA	wyłączenie zawodnika i konia (koni) z konkursu (próby) lub zawodów wskutek przekroczenia określonych przepisów
ELIMINACJA	wyłączenie zawodnika i konia z konkursu (próby) wskutek popełnienia określonych błędów
JEŹDZIECTWO	dyscyplina sportu obejmująca następujące konkurencje: ujeżdżenie, skoki przez przeszkody, wszechstronny konkurs konia wierzchowego (wkkw), powożenie, woltyżerkę, sportowe rajdy konne, reining (ujeżdżenie westernowe), polo, parajeździectwo
KATEGORIA WIEKOWA	grupa wiekowa zawodników np.: młodzicy, dzieci, juniorzy młodsi, juniorzy, młodzi jeźdźcy, seniorzy
KONKURENCJA	składnik dyscypliny, obejmujący rozgrywanie zawodów, konkursów, opartych o przepisy i regulaminy
KONKURS	określony przepisami sposób współzawodniczenia zapisanych do niego zawodników i koni, umożliwiający ich sklasyfikowanie i przyznanie nagród; konkurs może składać się z części nazywanych próbami; ilekroć w niniejszych przepisach pojawia się nazwa „konkurs” jest ona równoznaczna z nazwą „próba”

KOMISJA SĘDZIOWSKA	zespół osób posiadających właściwe dla danej konkurencji uprawnienia sędziowskie i aktualną licencję, powołany do oceny prób, konkursów, zawodów i ustalenia klasyfikacji zawodników i koni
KOMISJA WETERYNARYJNA	zespół osób posiadający odpowiednie uprawnienia lekarsko - weterynaryjne i aktualną licencję, powołany zgodnie z Przepisami Weterynaryjnymi PZJ
LONŻUJĄCY	członek zespołu wołyżerskiego, lonżujący konia podczas konkursu
LUZAK	członek ekipy - pomocnik zawodnika we wszystkich konkurencjach jeździeckich, opiekujący się końmi
ORGANIZATOR ZAWODÓW	jednostka (klub, sekcja, związek sportowy, instytucja itp.) lub osoba odpowiedzialna za prawne, finansowe oraz techniczne przygotowanie i przeprowadzenie zawodów
OSOBY OFICJALNE	osoby pełniące określone funkcje oficjalne na zawodach
POWOŻĄCY	zawodnik w konkurencji powożenia, kierujący zaprzęgiem
PROPOZYCJE ZAWODÓW	wydawana przez organizatora zawodów, a zatwierdzana przez PZJ/WZJ publikacja, dotycząca konkretnych zawodów, zawierająca między innymi terminy, warunki startu, wykaz osób oficjalnych oraz program zawodów - wiążąca organizatora i zawodników
PRZEBIEG	start zawodnika i konia (koni) w danym konkursie (próbie)
PRZEWODNICZĄCY KOMISJI SĘDZIOWSKIEJ, SĘDZIA GŁÓWNY (SG)	sędzia kierujący pracą komisji sędziowskiej, odpowiadający za rozegranie zawodów i klasyfikację

PRÓBA	składowa część konkursu; ilekroć w niniejszych przepisach pojawia się nazwa "próba" jest ona równoważna nazwie „konkurs"
SĘDZIA PROWADZĄCY KONKURS	członek komisji sędziowskiej wyznaczony przez sędziego głównego, odpowiedzialny za rozegranie konkursu
SZEF EKIPY	osoba reprezentująca zawodnika lub zespół zawodników (ekipę) i za niego odpowiedzialny
SZRANKI	ogrodzenie placu konkursowego, na którym odbywa się współzawodnictwo sportowe
TOR PRZESZKÓD, PARKUR	plac o rozmiarach odpowiadających warunkom konkursu z ustawionymi przeszkodami stałymi lub przenośnymi
SZEF KOMISARZY ZAWODÓW	osoba odpowiedzialna za pracę zespołu komisarzy na zawodach
WZJ	Wojewódzki Związek Jeździecki, właściwa terytorialnie jednostka, posiadająca osobowość prawną
ZAWODNIK	jeździec, powożący, woltyżer lub lonżujący biorący udział w zawodach
ZAWODNIK POLSKI	osoba posiadająca polskie obywatelstwo oraz licencję zawodnika PZJ bądź WZJ
ZAWODNIK REZYDENT	osoba nie posiadająca polskiego obywatelstwa, żyjąca na terenie Polski oraz posiadająca licencję PZJ bądź WZJ
ZAWODY KONNE, ZAWODY JEŹDZIECKIE	impresa jeździecka rozgrywana zgodnie z przepisami i regulaminami PZJ
ZESPÓŁ, EKIPA, DRUŻYNA	grupa zawodników reprezentujących: sekcję, klub, związek sportowy lub zespół reprezentujący np: sponsora, producenta itp.
ZESPÓŁ ORZEKAJĄCY	zespołem orzekającym jest część komisji sędziowskiej, która pełni funkcje podczas aktualnie rozgrywanego konkursu lub próby

Artykuł 3 KONKURENCJE JEŹDZIECKIE

1. Zawody konne rozgrywane są w dziewięciu podstawowych konkurencjach, stanowiących działy jeździectwa:

Dział	Konkurencja
A	ujeżdżenie
B	skoki przez przeszkody
C	wszechstronny konkurs konia wierzchowego
D	powożenie
E	woltyżerka
F	sportowe rajdy konne
G	reining (ujeżdżenie westernowe)
H	polo
PA	parażejdiectwo

2. W każdej z konkurencji, zawartych w punkcie 1, mogą być rozgrywane różnego rodzaju zawody i konkursy, określone przepisami PZJ oraz propozycjami organizatora, które podane są wcześniej do wiadomości uczestników zawodów.

Artykuł 4 KATEGORIE WIEKOWE ZAWODNIKÓW

1. Kategorie wiekowe zawodników obowiązują zgodnie z tabelami, zawartymi w regulaminach poszczególnych konkurencji jeździeckich.
2. Wiek zawodnika określa się zgodnie z kalendarzowym rokiem urodzenia.
3. Zawodnicy, startujący w konkursach, mogą być podzieleni również na inne kategorie: np. dzieci, amazonki, studenci, niepełnosprawni, rolnicy, wojskowi i inni.
4. W konkursach otwartych, w których biorą udział zawodnicy z różnych kategorii, mogą być prowadzone oddzielne klasyfikacje, które wyłaniają zwycięzców poszczególnych kategorii.

ROZDZIAŁ II ZAWODY JEŹDZIECKIE

Artykuł 5 RANGA ZAWODÓW

1. W systemie krajowego współzawodnictwa sportowego w jeździectwie wyróżnia się zawody:

Lp.	Nazwa zawodów	Skrót
1.	Mistrzostwa Polski Seniorów	MPS
2.	Mistrzostwa Polski Młodych Jeźdźców	MPMJ
3.	Mistrzostwa Polski Juniorów	MPJ
4.	Mistrzostwa Polski na Kucach	MPK
5.	Mistrzostwa Polski Juniorów Młodszych - (OOM)	MPJMł
6.	Mistrzostwa Polski Dzieci	MPDz
7.	Mistrzostwa Polski Młodzików	MPM
8.	Mistrzostwa Polski Młodych Koni	MPMK
9.	Mistrzostwa Województwa	MW
10.	Halowe Mistrzostwa Polski Seniorów	HMPS
11.	Halowe Mistrzostwa Polski Młodych Jeźdźców	HMPMJ
12.	Halowe Mistrzostwa Polski Juniorów	HMPJ
13.	Halowe Mistrzostwa Polski na Kucach	HMPK
14.	Halowe Mistrzostwa Polski Dzieci	HMPDz
15.	Halowe Mistrzostwa Polski Młodzików	HMPM
16.	Puchar Polski na Kucach i Małych Koniach	PPKIMK
17.	Puchar Polski Dzieci	PPDz
18.	Puchar Polski Młodzików	PPM
19.	Zawody Ogólnopolskie (Krajowe w konkurencjach wkw, powożenia i sportowych rajdów konnych)	ZO (ZK)
20.	Zawody Regionalne	ZR

- Zawody wymienione w punktach 1.16 - 1.20 niniejszego artykułu mogą być organizowane również jako zawody halowe. W przypadku zawodów halowych stosowany skrót poprzedza litera H.
- O rozgrywaniu MP i PP w każdej z konkurencji i kategorii wiekowych decyduje Zarząd PZJ. Nazwy: Mistrzostwa Polski (MP) i Puchar Polski (PP) są własnością PZJ i mogą być stosowana wyłącznie za zgodą Zarządu PZJ.
- Zawody kategorii Dzieci i Młodzieży nie mogą rozpoczynać się przed godziną 8:00 i muszą zakończyć się do godziny 21:00.
- Zawody w pozostałych kategoriach nie mogą rozpoczynać się przed godziną 7:00 i muszą zakończyć się do godziny 23:30. Godziny te nie dotyczą konkurencji sportowych rajdów konnych.
- Jedynym odstępstwem od powyższych zasad może być rozgrywanie konkursu w innych godzinach, wcześniej przedstawionych i zaakceptowanych w propozycjach zawodów.

7. Zasady dotyczące czasu pracy osób oficjalnych regulują odrębne przepisy.

Artykuł 6 MISTRZOSTWA POLSKI, PUCHARY POLSKI, ZAWODY OGÓLNOPOLSKIE

1. Mistrzostwa Polski, Puchary Polski muszą odpowiadać poniższym warunkom:
  - 1.1. Propozycje zostały zatwierdzone przez PZJ.
  - 1.2. Zawodnicy i konie zgłoszone do MP spełniają normy kwalifikacyjne wyznaczone dla danej konkurencji.
  - 1.3. Klasyfikacja końcowa dotyczy wyłącznie zawodników (nie dotyczy MPMK).
  - 1.4. W MPMK klasyfikowane są wyłącznie konie.
  - 1.5. Klasyfikacja Mistrzostw Polski obejmuje wyłącznie zawodników posiadających obywatelstwo polskie oraz aktualną licencję PZJ.
  - 1.6. Zarząd Związku może podjąć uchwałę o organizacji Otwartych MP, w których o tytuły mistrzowskie będą walczyć zawodnicy zagraniczni.
  - 1.7. Za zajęcie w MP miejsca pierwszego, drugiego i trzeciego przyznawane są medale: złoty, srebrny, brązowy i tytuły: Mistrz Polski w danej konkurencji, oraz Pierwszego i Drugiego Vice - Mistrza Polski w danej konkurencji.
  - 1.8. MP mogą być rozgrywane również jako mistrzostwa drużynowe.
  - 1.9. W każdej z konkurencji i kategorii wiekowych MP są numerowane chronologicznie od momentu przeprowadzenia pierwszych MP.
2. Zawody Ogólnopolskie (ZO), muszą odpowiadać poniższym warunkom:
  - 2.1. Zawody zostały umieszczone w centralnym kalendarzu imprez PZJ.
  - 2.2. Propozycje zawodów zostały zatwierdzone przez PZJ.
  - 2.3. Zawodnicy i konie zgłoszeni do zawodów muszą spełniać normy kwalifikacyjne i wymogi licencyjne, ustalone dla danej konkurencji.

Artykuł 7 ZAWODY REGIONALNE

1. Ustala się podział kraju na następujące regiony:

Nr regionu	Obejmuje wojewódzkie związki jeździeckie:
I	Pomorski , Warmińsko - Mazurski, Kujawsko - Pomorski
II	Warszawsko - Mazowiecki , Podlaski, Lubelski, Łódzki
III	Opolski, Śląski, Świętokrzyski, Małopolski , Podkarpacki
IV	Dolnośląski, Wielkopolski , Lubuski, Zachodniopomorski

2. Zawody regionalne muszą odpowiadać poniższym warunkom:
  - 2.1. Zostały umieszczone w kalendarzu imprez WZJ, na terenie którego zawody są organizowane.
  - 2.2. Propozycje zawodów zostały zatwierdzone przez macierzysty WZJ.
  - 2.3. Zawodnicy i konie zgłoszeni do zawodów muszą spełniać normy kwalifikacyjne i wymogi licencyjne, ustalone dla danej konkurencji.
3. Mistrzostwa/Puchary Regionalne/Wojewódzkie muszą odpowiadać poniższym warunkom:
  - 3.1. Regulaminy rozgrywania pozostają w gestii WZJ, jednak muszą być zgodne z regulaminami konkurencji jeździeckich, za wyjątkiem stopnia trudności konkursów i ich rodzajów.
  - 3.2. Zmiany regulaminów rozgrywania muszą być ogłoszone co najmniej 2 miesiące przed datą rozpoczęcia zawodów.

Artykuł 8 PROPOZYCJE ZAWODÓW

1. Za przygotowanie propozycji odpowiedzialny jest organizator zawodów.
2. Propozycje zawodów muszą zawierać informacje, zgodnie z obowiązującym formularzem propozycji, znajdującym się na stronie internetowej Związku.
3. Propozycje powinny zostać wysłane do biura Związku, na adres mailowy pzj@pzj.pl, w terminie najpóźniej 6 tygodni przed zawodami, a zatwierdzone i opublikowane na stronie internetowej PZJ, najpóźniej na 4 tygodnie przed zawodami. Regulacje te nie dotyczą zawodów regionalnych.
4. Propozycje muszą zawierać skład osób oficjalnych, zgodnie z obowiązującymi na dzień zgłoszenia Przepisami o Osobach Oficjalnych.
5. Propozycje zawodów ogólnopolskich zatwierdza pracownik biura PZJ, po konsultacji z Kolegium Sędziów (w sprawach składu osób oficjalnych) oraz komisją konkurencji. Zatwierdzenie propozycji musi być sygnowane podpisem osoby zatwierdzającej i datą zatwierdzenia.
6. Propozycje zawodów międzynarodowych, po konsultacjach z Kolegium Sędziów PZJ i komisją konkurencji, są wysyłane do biura FEI, wyłącznie przez biuro PZJ.

Artykuł 9 KALENDARZ ZAWODÓW JEŹDZIECKICH

1. Wszystkie zawody rozgrywane w kraju i zaliczane do klasyfikacji sportowej muszą być umieszczone w odpowiednim kalendarzu imprez.
2. Centralny kalendarz imprez opracowywany jest przez PZJ i zawiera terminy rozgrywania zawodów krajowych oraz międzynarodowych.
3. Warunkiem umieszczenia zawodów w kalendarzu centralnym jest terminowe przesłanie do PZJ wniosku o umieszczenie tych zawodów w centralnym kalendarzu imprez.
4. Wojewódzki kalendarz imprez opracowywany jest przez WZJ i zawiera

terminy rozgrywania zawodów regionalnych. Warunkiem umieszczenia zawodów w kalendarzu wojewódzkim jest terminowe przesłanie do WZJ stosownego wniosku.

5. Terminy zgłaszania do PZJ/WZJ wniosków o organizację zawodów do kalendarza publikowane są na stronie internetowej PZJ/WZJ.
6. Termin zgłoszenia wniosków o organizację zawodów rangi międzynarodowej wynika z przepisów FEI.
7. Centralny kalendarz na następny rok zatwierdza Zarząd PZJ, do końca grudnia roku poprzedzającego.
8. Kalendarz wojewódzki na dany rok zatwierdza zarząd właściwego WZJ, do końca stycznia.
9. Zmiana terminu lub miejsca zawodów dopuszczalna jest z wyjątkowych i tylko ważnych powodów, za zgodą PZJ lub właściwego WZJ.
10. Zmiana musi być opublikowana na stronie internetowej PZJ/WZJ.

Artykuł 10 PRAWA KOMERCYJNE

1. PZJ ma wyłączne prawo do wykorzystywania wymienionych w Statucie dóbr, przez wszystkie media, włącznie z telewizją we wszystkich jej formach, jak również do celów marketingowych i sponsorskich.
2. W przypadku przyznania prawa do organizacji mistrzostw i innych zawodów, ujętych w centralnym kalendarzu, organizator zawiera stosowną umowę z PZJ, określającą prawa i obowiązki stron, związane z wykorzystaniem wszystkich dóbr komercyjnych.
3. Realizacja punktów umowy, dotyczących wykorzystania dóbr komercyjnych przez telewizję, nie może zakłócać prawidłowego przebiegu zawodów.

ROZDZIAŁ III UDZIAŁ ZAWODNIKÓW I KONI W ZAWODACH

Artykuł 11 SZEF EKIPY

1. Przyjmuje się, że za wszelkie sprawy związane z pobytem i startem zawodnika i koni podczas zawodów odpowiada wyznaczona osoba, która przybyła na zawody z końmi. Jest nią zawsze jedna z wymienionych poniżej osób, nazywanych dalej szefem ekipy. Szefem ekipy może być:
  - 1.1. Wyznaczona osoba, jeżeli grupa zawodników tworzy ekipę.
  - 1.2. Trener, lekarz weterynarii, właściciel konia, lub inna osoba, jeżeli oficjalnie występuje jako reprezentujący ekipę lub zawodnika.
  - 1.3. Zawodnik startujący na koniu, powożący, lub lonżujący w konkurencji woltyżerki, jeżeli żadna z powyższych osób go nie reprezentuje.
  - 1.4. Rodzice lub opiekunowie prawni zawodnika, jeżeli ten nie ukończył 18 lat i żadna z osób wymienionych w punktach 1.1 - 1.3 go nie

reprezentuje.

2. Szefowie ekip muszą brać udział we wszystkich zebraniach technicznych dla nich organizowanych.
3. Szef ekipy odpowiedzialny jest za:
  - 3.1. Zgłoszenie koni i zawodników do konkursów, zgodnie z posiadanymi licencjami.
  - 3.2. Przestrzeganie przepisów przez uczestników zawodów, których reprezentuje.
  - 3.3. Dokonywanie skreśleń zawodników i koni zgłoszonych do konkursów, zgodnie z obowiązującymi przepisami.
  - 3.4. Sprawowanie opieki nad zawodnikami.
4. Szef ekipy nie może pełnić żadnych innych funkcji osoby oficjalnej w czasie zawodów.
5. Osoba odpowiedzialna za konia odpowiada za wszystkie swoje czynności w stosunku do konia lub za czynności innych osób, mających dostęp do konia w stajni.

Artykuł 12 ZGŁOSZENIE ZAWODNIKÓW I KONI DO UDZIAŁU W ZAWODACH

1. Zgłoszenie zawodników.
  - 1.1. Zgłoszenia powinny wpłynąć na adres i w terminie wskazanym w propozycjach zawodów.
  - 1.2. Zgłoszenia są ważne po dokonaniu należnych wpłat na rachunek organizatora, w terminie podanym w propozycjach.
  - 1.3. Osoba zgłoszona do zawodów, w których nie weźmie udziału, niezależnie od przyczyn i nie odwoła uczestnictwa, najpóźniej w terminie 10 dni przed zawodami (lub innym podanym w propozycjach), zobowiązana jest pokryć organizatorowi koszty przygotowania, w wysokości wymienionej w propozycjach.
  - 1.4. W przypadku rażących naruszeń, związanych z uczestnictwem w rywalizacji sportowej (w tym związanych z nierozliczaniem się z organizatorem zawodów), Zarząd PZJ upoważniony jest do zawieszenia lub pozbawienia licencji zawodnika.
2. Zgłoszenie koni.
  - 2.1. Prawo zgłaszania konia do udziału w zawodach ma właściciel lub osoby przez niego upoważnione.
  - 2.2. Konie zgłoszone do zawodów muszą posiadać dokumenty wymienione w artykule 14.2.2. Aktualne szczepienia i badania weterynaryjne, zgodnie z przepisami weterynaryjnymi są warunkiem przyjęcia konia na teren zawodów.
  - 2.3. Nazwa konia, pod jaką został zgłoszony do zawodów, musi ściśle odpowiadać nazwie, widniejącej w paszporcie sportowym lub na stronach sportowych w paszporcie urzędowym.
  - 2.4. Wiek konia określa się zgodnie z kalendarzowym rokiem urodzenia.

Konie mogą rozpocząć starty w zawodach w wieku 4 lat.

2.5. Wiek koni, w którym mogą one startować w różnych klasach poszczególnych konkurencji, określają właściwe przepisy i regulaminy.

3. Organizator zawodów ZO i ZR ma prawo wprowadzić ograniczenia liczby koni zgłoszonych do zawodów. Warunkiem zastosowania ograniczeń jest umieszczenie stosownego zastrzeżenia w propozycjach zawodów. O odmowie przyjęcia zgłoszenia organizator musi powiadomić zgłaszającego najpóźniej w terminie podanym w propozycjach lub - jeżeli nie jest on podany - na 10 dni przed terminem rozpoczęcia zawodów.

Artykuł 13 ZAPISY DO KONKURSÓW, PRÓB

1. Zapisy do konkursów lub prób.
  - 1.1. Zapis jest to zgłoszenie zawodników i koni do startu w określonym konkursie lub próbie.
  - 1.2. Zapisu dokonuje szef ekipy w sposób podany przez organizatora.
  - 1.3. Organizator ustala datę i godzinę zamknięcia zapisów i ma prawo wprowadzić dodatkową opłatę za zapisy dokonane po terminie.
2. Zapis jest nieważny jeżeli:
  - 2.1. Koń i/lub zawodnik nie odpowiada warunkom danego konkursu.
  - 2.2. Dotyczy zdyskwalifikowanego zawodnika lub konia w okresie obowiązywania dyskwalifikacji.
  - 2.3. Po złożeniu zapisu, zawodnik lub koń utracił prawo do udziału w danym konkursie.
  - 2.4. Zapis może być uznany za nieważny, jeżeli został złożony w sposób uniemożliwiający jednoznaczny identyfikację konia, zawodnika lub konkursu, do którego został zgłoszony.

Artykuł 14 NIEZBĘDNE DOKUMENTY

1. Odpowiedzialność za prawidłowość dokumentacji, warunkującej udział w zawodach, ponosi zawodnik, a w przypadku zawodnika niepełnoletniego - osoba go reprezentująca - rodzic, opiekun prawny lub osoba przez nich upoważniona.
2. Szef ekipy zobowiązany jest, po przyjeździe na zawody, pod rygorem niedopuszczenia zawodnika lub konia do startu w zawodach, przedstawić sędziemu głównemu lub osobie przez niego delegowanej:
  - 2.1. Dokumenty zawodnika:
    - a) dokument potwierdzający ważność badań lekarskich zawodnika, luzaka w powożeniu, lonżującego w wołyżerce, o ile nie widnieją w bazie publikowanej w Internecie na stronie oficjalnej Związku:
      - badania lekarskie ważne są do 12 miesięcy,
      - orzeczenie lekarskie wydaje:
        - lekarz specjalista w dziedzinie medycyny sportowej,

- w odniesieniu do zawodników niepełnosprawnych, orzeczenie może wydać także lekarz specjalista w dziedzinie rehabilitacji medycznej,
  - w odniesieniu do dzieci i młodzieży do ukończenia 21 roku życia oraz zawodników pomiędzy 21 a 23 rokiem życia, orzeczenie może wydać lekarz posiadający certyfikat ukończenia kursu wprowadzającego do specjalizacji w dziedzinie medycyny sportowej,
  - w odniesieniu do dzieci i młodzieży do ukończenia 19 roku życia oraz w odniesieniu do zawodników pomiędzy 19 a 23 rokiem życia, orzeczenie może wydać również lekarz podstawowej opieki zdrowotnej,
  - w odniesieniu do zawodników do ukończenia 16 roku życia, badania mogą być przeprowadzane co 6 miesięcy, jeżeli wymaga tego ich stan zdrowia lub specyfika współzawodnictwa sportowego,
- b) zawodnicy zagraniczni zobowiązani są do wykupienia, w biurze zawodów, jednorazowej licencji gościnnej, po okazaniu sędziemu głównemu zgody właściwej federacji, na starty za granicą, zawierającej stopień uprawnień zawodnika.
- 2.2. Dokumenty konia:
- a) na zawodach ogólnopolskich (krajowych), licencja PZJ i aktualny paszport urzędowy/sportowy autoryzowany przez PZJ,
  - b) na zawodach regionalnych, co najmniej paszport urzędowy i licencja WZJ,
  - c) na zawodach w Polsce, konie posiadające paszporty innych federacji jeździeckich - paszport oraz licencję gościnną.
3. Nieprzedstawienie dokumentów wymienionych powyżej powoduje niedopuszczenie do startu zawodnika lub konia, bez prawa do zwrotu poniesionych kosztów uczestnictwa.
  4. Sędzia dokonuje weryfikacji licencji i stopnia uprawnień sportowych zawodnika, licencji konia na podstawie danych z bazy, publikowanej w Internecie na stronie oficjalnej Związku.
  5. Za sprawdzenie paszportów i identyfikację koni na zawodach odpowiedzialny jest lekarz weterynarii zawodów.
  6. Start zawodnika lub konia, nieposiadającego właściwych kwalifikacji formalnych, pociąga za sobą: skreślenie pary z wyników konkursu, pozbawienie prawa do nagrody, niezaliczenie wyniku do klasyfikacji sportowej i może spowodować nałożenie kary dodatkowej.

Artykuł 15 LISTY STARTOWE

1. Kolejność startów ustalana jest w drodze losowania, o ile przepisy/regulaminy danej konkurencji nie stanowią inaczej.
2. Zmiany na liście startowej mogą zostać dokonane wyłącznie za zgodą sędziego głównego. Sędzia główny ma prawo skorygować kolejność par na liście startowej.

3. Komisja sędziowska ma obowiązek zapewnić zawodnikowi startującemu w tym samym konkursie na kilku koniach (kilkoma zaprzęgami), odpowiedniego odstępu czasowego pomiędzy poszczególnymi startami.
4. Ogłoszenie list startowych następuje przez ich wywieszenie w miejscu do tego przeznaczonym (rozprężalnia, biuro zawodów, stajnie) i/lub publikację w Internecie. Listy startowe powinny być sporządzone i wywieszone w możliwie jak najkrótszym czasie po zamknięciu zapisów.
5. Prawo startu w konkursie ma jedynie zawodnik/koń prawidłowo do tego konkursu zgłoszony, odpowiadający warunkom konkursu i umieszczony na liście startowej.

Artykuł 16 DOZWOLONA DZIENNA LICZBA STARTÓW

Dozwolona dzienna liczba startów zawodników i koni jest określona w przepisach/regulaminach poszczególnych konkurencji. W przypadku jej przekroczenia, odpowiedzialność ponosi zawodnik, a w przypadku zawodnika niepełnoletniego, jedna z osób wymienionych w artykule 12 punkt 1. Przekroczenie dozwolonej liczby startów zawodnika lub konia pociąga za sobą unieważnienie startu i nałożenie kary dyscyplinarnej przez komisję sędziowską.

Artykuł 17 SKREŚLENIA

1. Koń może wystartować w zawodach zgodnie ze swoim wiekiem, wymaganiami regulaminowymi i przepisami oraz możliwościami sportowymi.
2. Koń może zostać zapisany do większej liczby konkursów niż pozwala na to dzienny limit startów. Szef ekipy zobowiązany jest do dokonania odpowiednich skreśleń, zgodnie z obowiązującymi przepisami.
3. Jeżeli koń nie zostanie skreślony w ustalonym czasie, a jego limit startów wyczerpał się, komisja sędziowska zarządzi skreślenie konia z następnych konkursów.
4. W zawodach wielodniowych, organizator może zastrzec, że ostateczna decyzja zapisującego konie do określonych konkursów musi zapaść w terminie wcześniejszym. Zastrzeżenie takie musi być umieszczone w propozycjach zawodów.
5. Niezależnie od liczby zawodów, w których koń bierze udział tego samego dnia, suma startów nie może przekroczyć dziennego limitu startów dla danej konkurencji.

Artykuł 18 WYCOFANIE KONIA

1. Wycofanie konia z konkursu, z powodów innych niż zdrowotne, może nastąpić przed rozpoczęciem konkursu. Do wycofania konia upoważniony jest szef ekipy oraz właściciel konia lub posiadający konia zawodnik.
2. Niestawienie się na start w konkursie, bez wycofania konia w terminie

określonym punkcie 1, daje komisji sędziowskiej prawo nałożenia kary, o ile powodem nie był nieszczęśliwy wypadek zawodnika lub konia bądź inna ważna przyczyna.

3. Wycofanie konia może przyjąć każdy z członków komisji sędziowskiej. Sędzia przyjmujący zgłoszenie zawiadamia o tym sędziego głównego, który zarządza skreślenie konia z list startowych i arkuszy ocen.

Artykuł 19 ZMIANA ZAWODNIKA

1. W przypadku konieczności zmiany zawodnika (o ile dopuszcza to regulamin konkurencji), mającego dosiadać konia w konkursie, obowiązuje powiadomienie o tym komisji sędziowskiej przed rozpoczęciem konkursu i uzyskanie zgody sędziego głównego. Zmiany można dokonać wyłącznie na zawodnika, spełniającego wymogi określone aktualnymi przepisami.
2. Start zawodnika, niezgłoszonego do konkursu na danym koniu, bez zgody sędziego głównego, pociąga za sobą pozbawienie go prawa do nagrody, niezaliczenia miejsca do klasyfikacji sportowej i może spowodować nałożenie kary.
3. Z chwilą rozpoczęcia konkursu zmiana, zgłoszonego do tego konkursu zawodnika, może nastąpić z powodu, który sędzia główny uzna za dostatecznie poważny. Zmiany można dokonać spośród zawodników, zgłoszonych do udziału w zawodach.

Artykuł 20 WYNIKI ZAWODÓW

1. Wyniki konkursów, podpisane przez sędziego głównego, a w konkurencji wkkw przez delegata technicznego, muszą zawierać w nagłówku:
  - 1.1. Rodzaj, miejsce, datę i rangę rozgrywanych zawodów.
  - 1.2. Numer, klasę i artykuł według którego rozgrywany był konkurs.
  - 1.3. Dla każdej sklasyfikowanej pary:
    - zajęte miejsce,
    - nazwę konia,
    - numer paszportu konia,
    - rasę, kraj pochodzenia, rocznik, płeć, maść, pochodzenie (ojciec, matka, ojciec matki), hodowcę i właściciela konia,
    - imię i nazwisko zawodnika,
    - klub zawodnika, lub status „BPK”,
    - wynik mający wpływ na końcową klasyfikację,
    - wysokość nagrody pieniężnej (o ile występują).
  - 1.4. Skład zespołu orzekającego komisji sędziowskiej.
  - 1.5. Warunki techniczne konkursu lub próby.
  - 1.6. Imię i nazwisko gospodarza toru w konkurencjach, w których jest to obowiązujące.

- 1.7. Imię i nazwisko osoby zatwierdzającej wyniki.
2. Wyniki mogą zawierać inne dane, zgodnie z zatwierdzonymi i obowiązującymi wzorami wyników dla danej konkurencji.

ROZDZIAŁ IV ZEBRANIE TECHNICZNE, OGŁOSZENIA

Artykuł 21 ZEBRANIE TECHNICZNE

1. Przed rozpoczęciem lub w trakcie zawodów organizator, sędzia główny lub delegat techniczny, mogą zwołać zebranie techniczne, wskazując uczestników zebrania.
2. Informacja o czasie i miejscu zaplanowanego zebrania technicznego musi być podana w propozycjach zawodów lub ogłoszona w trakcie zawodów, w sposób zwyczajowo przyjęty.
3. Wszelkie ustalenia, powzięte na zebraniu technicznym, są bezwzględnie obowiązujące i muszą być podane do ogólnej wiadomości. Szefowie ekip zobowiązani są do powiadomienia o nich osób, które reprezentują. Żadna osoba, uczestnicząca w zawodach nie może powoływać się na nieznaną tych ustaleń i zarządzeń.
4. Ustalenia, powzięte na zebraniu technicznym, mogą dotyczyć także zmian w programie zawodów i warunków rozgrywania konkursów, jeżeli wynikają one z nadzwyczajnych okoliczności.
5. Wszystkie konkursy muszą być rozegrane zgodnie z propozycjami zawodów. W szczególnych przypadkach, organizator może dokonać zmian za zgodą sędziego głównego/delegata technicznego. Wszystkie osoby, których zmiana dotyczy, muszą być o niej skutecznie poinformowane. Zmiany nie mogą dotyczyć zmniejszenia wysokości nagród pieniężnych w poszczególnych konkursach.

Artykuł 22 OGŁOSZENIA

Pisemne zarządzenia i komunikaty wywiesza się na tablicach ogłoszeń oraz zamieszcza w Internecie.

ROZDZIAŁ V UKŁON I UBIÓR ZAWODNIKA ORAZ RZĄD KONIA

Artykuł 23 UKŁON

1. O ile przepisy konkurencji nie stanowią inaczej, przed startem w konkursie, każdego zawodnika obowiązuje ukłon, skierowany w stronę łoża sędziowskiej. Komitet organizacyjny, w porozumieniu z sędzią głównym, może poprosić zawodników o ukłon w kierunku gości,

- zasiadających w łoży honorowej.
2. W konkursach ujeżdżenia ukłony są obowiązkowym elementem programu.
  3. Przewodniczący lub członek komisji sędziowskiej ma obowiązek odkłonić się zawodnikowi.

Artykuł 24 UBIÓR ZAWODNIKA

1. Ubiór zawodnika określają przepisy poszczególnych konkurencji jeździeckich. Dotyczy to:
  - ochronnego nakrycia głowy,
  - koszuli, marynarki i krawatu lub plastronu,
  - bryczesów,
  - butów jeździeckich,
  - rękawiczek,
  - ostróg i bata.
2. Zawodnicy, którym przysługuje prawo noszenia mundurów, mogą w nich startować, zgodnie z przepisami organizacji, ustalających wzór umundurowania. Zawodnik umundurowany musi używać ochronnego nakrycia głowy, zgodnie z przepisami/regulaminem konkurencji.
3. Sędzia prowadzący konkurs może nie dopuścić do startu zawodnika, który nie przestrzega przepisów o obowiązującym ubiorze lub doborze rzędu, bądź którego wygląd odbiega od ogólnie przyjętych pojęć o estetyce i schludnym wyglądzie.
4. Komisarz zawodów sprawdza strój zawodników i rząd koni. Decyzja komisarza podejmowana jest w imieniu sędziego głównego i jest ostateczna.
5. Kompletny ubiór jeździecki obowiązuje zawsze w czasie uroczystości otwarcia, zamknięcia zawodów, prezentacji, startu w konkursie i podczas ceremonii wręczania nagród.
6. Prawo do noszenia naszywek z godłem państwowym oraz Kadra Narodowa mają wyłącznie aktualni członkowie kadr narodowych, a naszywek Kadra PZJ, wyłącznie aktualni członkowie kadr PZJ. Sędzia główny zawodów ma prawo zażądać zdjęcia nieprawnie noszonego emblematu.

Artykuł 25 KOLORY STROJU ZAWODNIKA

Kolory stroju określają przepisy poszczególnych konkurencji jeździeckich.

Artykuł 26 RZĄD KONIA

Rząd konia określają przepisy poszczególnych konkurencji jeździeckich.

Artykuł 27 NUMER IDENTYFIKACYJNY KONIA

1. Każdemu koniowi, przebywającemu na zawodach, nadawany jest numer identyfikacyjny.
2. Identyfikator, który koń nosi poza boksem, przez cały czas trwania zawodów, wykonany jest w formie tabliczki z wyróżniającymi się kolorystycznie cyframi. Przymocowuje się go do ogłowia, napierśnika, kantara lub potnika, w sposób umożliwiający jego odczytanie.
3. Przebieg, w którym koń startował z innym numerem identyfikacyjnym niż ten, który mu nadano, może być unieważniony, bez prawa jego powtórzenia. Decyzję podejmuje sędzia główny zawodów.

ROZDZIAŁ VI NAGRODY

Artykuł 28 ROZETY (FLOT)

Co najmniej 25% koni startujących w konkursie musi być udekorowanych rozetami. Rozety należą do zawodników.

Artykuł 29 NAGRODY PIENIĘŻNE I RZECZOWE

1. Za zwycięstwo i zajęcie czołowych miejsc mogą być przyznawane nagrody pieniężne lub rzeczowe oraz medale i dyplomy.
2. Nieusprawiedliwione niestawienie się zawodnika konno na ceremonię dekoracji powoduje utratę prawa do otrzymania nagrody.
3. Dla każdego konkursu, rozgrywanego w trakcie zawodów, w propozycjach muszą być podane:
  - a) wysokości nagród pieniężnych przypadających na nagradzane miejsca,
  - b) kwota przeznaczona do podziału na pozostałych zawodników, do liczby 25% startujących,
  - c) przewidziane nagrody rzeczowe i ich wartość, o ile je przewidziano i wycena jest możliwa do podania na etapie zatwierdzania propozycji.
4. Szczegółowy sposób podziału nagród jest określony w regulaminie konkurencji i propozycjach zawodów. Zapisy niniejszego artykułu obowiązują, jeśli w regulaminie konkurencji nie określono zasad podziału nagród, jeśli chodzi o liczbę nagradzanych zawodników i proporcje wartości pierwszej nagrody w stosunku do wartości całej puli nagród, przewidzianej w danym konkursie (nie dotyczy ZR).
5. Wartość pierwszej nagrody pieniężnej lub rzeczowej, przyznanej zawodnikom indywidualnym lub zespołom, nie może przekroczyć jednej trzeciej całej puli nagród pieniężnych i/lub nagród rzeczowych przyznawanych w tym konkursie.
6. Niezależnie od liczby zawodników startujących w konkursie, nagrody muszą być wypłacone wszystkim sklasyfikowanym zawodnikom, w wysokościach określonych w propozycjach dla zajętego miejsca.

7. Przy mniejszej liczbie startujących w konkursie niż liczba nagród określonych w propozycjach, organizator nie ma obowiązku wypłacania pozostałej części puli nagród w tym konkursie.
8. Jeżeli organizator zdecyduje się wypłacić wyższą pulę nagród niż określona w propozycjach, to nowego podziału nagród dokonuje sędzia główny.
9. Jeżeli w trakcie zawodów wystąpią nie dające się wcześniej przewidzieć okoliczności, związane z podziałem nagród, przewidzianych w propozycjach, nowego podziału nagród dokonuje sędzia główny.
10. Jeżeli dwóch lub więcej zawodników zajmie ex aequo nagradzane miejsce, nagrody rzeczowe rozlosowuje się, zaś rozety, medale i dyplomy przyznaje każdemu z nich. Nagrody pieniężne po zsumowaniu ulegają podziałowi.
11. Nagrody pieniężne należą do właściciela konia.
12. Nagrody zespołowe należą do jednostki wystawiającej zespół.
13. Nagrody przechodnie - zespołowe i indywidualne.
  - 13.1. Nagrody można przyznawać, tylko w przypadku, gdy ich regulamin został opublikowany przed rozpoczęciem zawodów.
  - 13.2. Nagrodę przechodnią, niezdobytą na własność, jej posiadacz zobowiązany jest zwrócić organizatorowi zawodów w terminie podanym w regulaminie.
  - 13.3. Regulamin rozgrywania konkursu o nagrodę przechodnią nie może być zmieniony, do czasu ostatecznego jej zdobycia chyba, że upływie co najmniej pięć lat rozgrywania nagrody.
14. Wypłata nagród pieniężnych ma miejsce po upływie terminów przewidzianych do składania protestów.
15. Wypłaty nagród pieniężnych, wygranych przez zawodników w stosunku, do których wniesiono protesty lub odwołania, są wstrzymane do momentu rozpatrzenia i podjęcia decyzji, związanej odpowiednio z protestem lub odwołaniem.

Artykuł 30 PROTOKÓŁ CEREMONII NAGRADZANIA

1. Otwarcie zawodów, wręczenie nagród i zamknięcie zawodów przebiegają według lokalnych zwyczajów, ale muszą być zgodne z ustaleniami niniejszego artykułu. Dopuszcza się inny przebieg ceremonii nagradzania, jeśli określa to regulamin konkurencji.
2. Jeżeli program zawodów przewiduje ceremonię otwarcia i zamknięcia zawodów, organizator zobowiązany jest do opracowania szczegółowego protokołu ceremonii i przekazania go osobom biorącym w nich udział. Ceremonie otwarcia i zamknięcia zawodów zaleca się na zawodach rangi mistrzowskiej.
3. W ceremonii nagradzania zawodnicy powinni brać udział na koniach, na których startowali lub w swoich zaprzęgach.

4. Zaleca się przypięcie rozet (flot) koniom z lewej strony ogłowa, na rozprężalni, przed wjazdem do ceremonii nagradzania. Koń zwycięzcy może być dekorowany przed publicznością.
5. Ceremonia nagradzania musi przebiegać w następującej kolejności:
  - 5.1. Ogłoszenie wyników konkursu lub zawodów.
  - 5.2. Wjazd zawodników na miejsce dekoracji i ustawienie stawki zwycięzców od lewej do prawej (patrząc od strony publiczności).
  - 5.3. Dekoracja konia zwycięzcy i gratulacje od przedstawiciela komisji sędziowskiej.
  - 5.4. Dotyczy wyłącznie MP i PP - dekoracja zawodników medalami na podium (dekoracja, hymn).
  - 5.5. Wręczenie nagród przez sponsorów lub członków komitetu organizacyjnego - w tym samym czasie gratulacje od przedstawiciela komisji sędziowskiej pozostałym zawodnikom.
  - 5.6. Runda honorowa w prawo.
6. W czasie ceremonii otwarcia, nagradzania i rundy honorowej oraz ceremonii zamknięcia zawodów, zawodnicy są zobowiązani do zachowania maksymalnej ostrożności i bezpieczeństwa. Niezastosowanie się do powyższego może spowodować nałożenie kar przez komisję sędziowską.
7. W trakcie ceremonii nagradzania oraz wykonywania rundy honorowej, wszyscy zawodnicy do 18 roku życia muszą mieć na głowie zapięte kaski. Zawodnicy powyżej 18 roku życia mogą zdjąć kask jedynie podczas wręczania nagród i podczas grania hymnu.

ROZDZIAŁ VII LICENCJE I SPONSORING

Artykuł 31 LICENCJE

1. Zawodnicy polscy muszą posiadać licencję PZJ na start w zawodach krajowych oraz dodatkowo licencję FEI na start w zawodach międzynarodowych. Zasady przyznawania licencji krajowych regulują odrębne przepisy PZJ. Zasady przyznawania licencji międzynarodowych regulują przepisy FEI.
2. Zawodnik polski, mieszkający za granicą, który chce startować w zawodach narodowych kraju, w którym aktualnie przebywa musi posiadać pozwolenie PZJ na starty zagraniczne.
3. Zawodnik polski, mieszkający za granicą, który chce startować tylko w zawodach międzynarodowych poza granicami Polski, musi posiadać pozwolenie PZJ na starty zagraniczne oraz licencję FEI.
4. Zawodnicy zagraniczni muszą posiadać licencje gościnne na starty w zawodach krajowych na terenie Polski.

Artykuł 32 UMOWY DOTYCZĄCE SPONSOROWANIA

1. Zawodnicy mogą zawierać umowy indywidualne dotyczące sponsorowania.
2. Umowy nie mogą być sprzeczne z przepisami i regulaminami PZJ oraz przepisami władz sportowych i PKOL.

Artykuł 33 REKLAMA

1. Na zawodach wszelkich rang, zawodnicy mogą mieć na ubiorach, określonych przepisami konkurencji, nazwę oraz logo producenta stroju, sprzętu lub sponsora w wymiarach określonych przepisami konkurencji.
2. Do ceremonii dekoracji koń ma prawo wyjechać wyłącznie w derce, którą otrzymał od sponsora tego konkursu.

ROZDZIAŁ VIII KONIE

Artykuł 34 PASZPORTY URZĘDOWE/SPORTOWE KONI

1. Paszporty muszą zawierać pełną nazwę konia, datę urodzenia, adres i podpis posiadacza konia oraz numer mikrochipa identyfikacyjnego, o ile koń takowy posiada. Do autoryzacji PZJ wymagany jest opis graficzny konia, wykonywany w wieku minimum 2 lat. W paszporcie muszą być odnotowane wszystkie szczepienia i przeprowadzone badania weterynaryjne.
2. Osoba odpowiedzialna za konia na zawodach jest zobowiązana do okazania paszportu i odpowiada za wiarygodność danych w nim zawartych. Potwierdzeniem autentyczności paszportu jest pieczętka PZJ i podpis osoby upoważnionej PZJ.
3. Osoba odpowiedzialna za konia jest zobowiązana do dostarczenia paszportu konia do biura zawodów, nie później niż do pierwszego startu. Biuro zawodów ma obowiązek wydać pokwitowanie przyjęcia paszportu. Procedura ta nie dotyczy zawodów, na których odbywa się przegląd koni.
4. Lekarz weterynarii zawodów jest odpowiedzialny za dokładną identyfikację konia, według opisu w paszporcie, po przybyciu na zawody, zgodnie z Przepisami Weterynaryjnymi. W przypadku pomyłki lub niedokładnych informacji w paszporcie, lub jeżeli koń nie może być zidentyfikowany na podstawie paszportu, sędzia główny nie dopuszcza konia do udziału w zawodach. Osoba odpowiedzialna za konia zobowiązana jest do wyjaśnienia nieprawidłowości.
5. Koń bez paszportu nie może być dopuszczony do udziału w zawodach.

Artykuł 35 NAZWY KONI

1. Każdorazowa zmiana nazwy konia w rejestrze PZJ musi być odnotowana w paszporcie sportowym lub autoryzowanym paszporcie urzędowym, na

- podstawie wpisu aktualnego właściciela.
2. Każda zmiana nazwy konia, w stosunku do pierwotnej, dodanie reklamowego/sponsorskiego przedrostka lub przyrostka, musi być odnotowana w paszporcie.
  3. Adnotacje z pieczętą PZJ, dotyczące zmiany nazwy konia, umieszczone są na pierwszej stronie paszportu lub na stronach przeznaczonych dla PZJ.

Artykuł 36 WŁAŚCICIELE KONI

1. Każdorazowa zmiana właściciela konia w rejestrze PZJ musi być odnotowana w paszporcie sportowym lub autoryzowanym paszporcie urzędowym, na podstawie wpisu aktualnego właściciela w paszporcie urzędowym.
2. Przynależność państwowa konia jest zgodna z narodowością właściciela konia.
3. Jeżeli współwłaścicielami konia są osoby różnej narodowości, wtedy przy rejestracji konia w PZJ konieczne jest określenie przynależności państwowej konia. PZJ/FEI musi być powiadomione o każdej zmianie przynależności państwowej konia.

ROZDZIAŁ IX DOBRO KONI I ZAWODNIKÓW

Artykuł 37 OBSŁUGA WETERYNARYJNA ZAWODÓW

1. Organizator zawodów ma obowiązek zapewnienia obecności na zawodach lekarza weterynarii, obecnego przez wszystkie dni zawodów.
2. Uprawnienia i sposób powołania lekarza weterynarii, na zawody poszczególnych szczebli, zawierają Przepisy o Osobach Oficjalnych.
3. Obowiązki lekarza weterynarii i jego wyposażenie zawierają Przepisy Weterynaryjne.

Artykuł 38 BRUTALNOŚĆ WOBEC KONI

1. Przez brutalność wobec koni rozumie się działania lub zaniechania prowadzące do bólu i cierpienia.
2. Poniższe przypadki są zawsze traktowane jako brutalność wobec konia:
  - 2.1. Bat nie może być używany do dawania upustu emocjom zawodnika.
  - 2.2. Bat nie może być użyty po eliminacji.
  - 2.3. Uderzanie konia po głowie lub w okolicy głowy.
  - 2.4. Koń nigdy nie może być uderzony więcej niż trzy razy pod rząd.
  - 2.5. Bat nie może być użyty w sposób, który powoduje pęknięcie lub uszkodzenie skóry konia.
  - 2.6. Długotrwałe i częste karanie konia przy użyciu ostróg lub uderzanie kielznem.

- 2.7. Jazda na koniu wyczerpanym fizycznie, kulawym lub rannym.
- 2.8. Barowanie konia w czasie zawodów niezależnie od miejsca, sposobu i urządzeń do tego używanych.
- 2.9. Uwrażliwianie lub znieczulanie którejkolwiek części ciała konia.
- 2.10. Stosowanie różnego rodzaju urządzeń elektrycznych, powodujących porażanie konia prądem, bez względu na to gdzie zostały zamontowane.
- 2.11. Pozostawienie konia bez odpowiedniej paszy, pojenia i ruchu.

Artykuł 39 POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU BRUTALNOŚCI WOBEC KONI

1. Do wszczęcia postępowania o brutalne obchodzenie się z koniem wystarczy oświadczenie członka komisji sędziowskiej, komisarza zawodów, członka Kolegium Sędziów PZJ, a w czasie zawodów regionalnych także członka kolegium sędziów WZJ.
2. Do wszczęcia postępowania o brutalne obchodzenie się z koniem, na podstawie oświadczenia innych osób niż wymienione w punkcie 1, niezbędne są pisemne oświadczenia dwóch świadków z podaniem ich danych osobowych.
3. Postępowanie o brutalne obchodzenie się z koniem prowadzone jest przez:
  - 3.1. Komisję sędziowską - jeśli fakt brutalnego obchodzenia się z koniem został ujawniony w czasie trwania zawodów.
  - 3.2. Rzecznika Dyscyplinarnego PZJ - jeśli fakt brutalnego obchodzenia się z koniem został ujawniony po zaprzestaniu działalności komisji sędziowskiej na zawodach.
4. Od decyzji komisji sędziowskiej w sprawach o brutalne obchodzenie się z koniem odwołanie nie przysługuje.

Artykuł 40 BEZPIECZEŃSTWO I OBSŁUGA MEDYCZNA ZAWODNIKÓW NA ZAWODACH

1. Organizator ma obowiązek zapewnienia obsługi medycznej zawodów w postaci minimum podstawowego zespołu ratownictwa medycznego, w rozumieniu przepisów Ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym. Jeżeli podczas próby terenowej w konkurencji wkkw i powożenia, zaplanowano obecność na trasie jednocześnie dwóch startujących zawodników, lub zawody w skokach odbywają się równocześnie na dwóch arenach, organizator musi zapewnić obsługę medyczną przez dwa zespoły.
2. Sędzia główny nie ma prawa rozpocząć lub kontynuować zawodów, jeżeli obsługa medyczna nie jest obecna na terenie zawodów, podczas konkursów.
3. Obsługa medyczna musi być obecna przed rozpoczęciem konkursów lub prób, aby zapewnić bezpieczeństwo także podczas rozprężania koni.

4. Na całym terenie zawodów wszystkie osoby dosiadające koni, jak również powożący i ich luzacy, muszą zawsze nosić prawidłowo zapięte ochronne nakrycie głowy. Rodzaj obowiązkowego nakrycia głowy w poszczególnych konkurencjach określają ich przepisy i regulaminy.
5. Po upadku zawodnika lub konia, sędzia może zezwolić na następny start po konsultacji medycznej i/lub weterynaryjnej, w wyniku której zawodnik lub koń otrzyma zgodę na dalszy udział w zawodach.
6. Komisja sędziowska po konsultacji z obsługą medyczną zawodów może w każdej chwili wyłączyć z konkursu lub całych zawodów zawodnika, który jest niezdolny do kontynuowania przejazdu, wskutek kontuzji, której uległ lub której może potencjalnie ulec, wskutek osłabienia albo złego stanu zdrowia.

Artykuł 41 KONTROLA LECZENIA I OCHRONA ZDROWIA ZAWODNIKÓW

1. Zawodnicy nie mogą brać udziału w zawodach, gdy są pod wpływem działania alkoholu, narkotyków lub niedozwolonych środków farmakologicznych.
2. Zawodnik, któremu udowodniono występowanie substancji niedozwolonych lub ich używanie, podlega automatycznej dyskwalifikacji z zawodów. Wyniki zawodów są korygowane. Listę środków niedozwolonych publikują odpowiednie władze sportowe.
3. W czasie zawodów, sędzia główny zawodów po konsultacji z obsługą medyczną zawodów może, w dowolnym momencie, wykluczyć z udziału w konkursie lub zawodach każdego zawodnika, który jest niezdolny do kontynuowania konkursu ze względu na stan zdrowia.

Artykuł 42 KONTROLA LECZENIA I OCHRONA KONI

1. Zasady związane z podawaniem koniom środków niedozwolonych i kontrolą leczenia koni są opisane w Przepisach Weterynaryjnych.
2. Od momentu wjazdu na teren zawodów do czasu zakończenia ostatniego konkursu, środki farmakologiczne mogą być podawane koniom wyłącznie przez lekarza weterynarii zawodów lub za jego zgodą.
3. Przed podaniem leku lub leczeniem konia środkami niedozwolonymi w okresie zawodów, delegat weterynaryjny (lekarz wet. zawodów) musi wydać pisemną zgodę, a fakt ten musi być odnotowany. Jeśli niezbędne jest nagłe leczenie konia środkiem niedozwolonym, to muszą być o tym natychmiast powiadomieni: delegat weterynaryjny (lekarz wet. zawodów) i sędzia główny. Powiadomienie następuje na odpowiednim formularzu. Sędzia główny w porozumieniu z delegatem weterynaryjnym (lekarzem wet. zawodów) decyduje, kiedy koń będzie mógł wziąć udział w zawodach.
4. W przypadkach oczywistej choroby lub urazu, doznanego w czasie zawodów, komisja sędziowska, po konsultacji z lekarzem wet. zawodów,

decyduje czy koń może kontynuować dany oraz następne konkursy.

ROZDZIAŁ X OSOBY OFICJALNE NA ZAWODACH

Artykuł 43 ZASADY OGÓLNE

1. Zasady wyznaczania osób oficjalnych oraz wszelkie kwestie dotyczące ich działania regulują „Przepisy o Osobach Oficjalnych” oraz właściwe przepisy i regulaminy konkurencji.
2. Wstęp do łoży sędziowskiej lub na bramkę weterynaryjną (w rajdach), w czasie zawodów mają: członkowie komisji sędziowskiej, osoby, których obecność w łoży wynika bezpośrednio z obowiązku obsługi zawodów oraz osoby, na których obecność wyraził zgodę sędzia główny zawodów.

Artykuł 44 UPRAWNIENIA I OBOWIĄZKI OSÓB OFICJALNYCH

1. Uprawnienia władz statutowych i organów PZJ określa Statut PZJ.
2. Uprawnienia i obowiązki osób oficjalnych w czasie trwania zawodów są określone przez przepisy i regulaminy konkurencji oraz Przepisy o Osobach Oficjalnych.
3. Osoby oficjalne na zawodach sprawują swoje funkcje w imieniu PZJ/WZJ i dlatego osobiście nie są odpowiedzialne finansowo za decyzje, które podejmują zgodnie z obowiązującymi przepisami i regulaminami. W przypadkach poważnego zaniedbania swoich obowiązków lub podania nieprawdziwych informacji przez osoby oficjalne, sprawa jest kierowana do Zarządu PZJ/WZJ.
4. Osoby oficjalne powinny dołożyć wszelkich starań, aby upewnić się, że zawody zostały należycie przygotowane, są bezpieczne i rozgrywane według zasady fair play.
5. Wszystkie osoby oficjalne muszą zgłaszać przypadki złego traktowania koni, najszybciej jak to jest możliwe, komisji sędziowskiej. Każdy przypadek złego traktowania koni musi być rozpatrzony przez komisję sędziowską i odnotowany w sprawozdaniu delegata sędziowskiego PZJ/WZJ.

Artykuł 45 UPRAWNIENIA KOMISJI SĘDZIOWSKIEJ

1. Komisja sędziowska jest organem orzekającym pierwszej instancji dla danych zawodów i uprawniona jest do nakładania kar.
2. Komisja sędziowska powinna rozpatrywać wszystkie skargi, odwołania i raporty, które wpłyną w czasie pełnienia obowiązków.
3. Okres jurysdykcji komisji sędziowskiej rozpoczyna się od momentu przyjazdu koni na teren zawodów, a kończy się pół godziny po oficjalnym ogłoszeniu wyników.
4. Przed podjęciem decyzji dotyczących kar, komisja sędziowska powinna

- zbadać dostępne dowody.
5. Komisja sędziowska może wymierzyć następujące kary uczestnikom zawodów:
    - 5.1. Kary natychmiastowe.
    - 5.2. Ostrzeżenie.
    - 5.3. Nagana.
    - 5.4. Kara pieniężna do 3.000 zł.
    - 5.5. Dyskwalifikacja z przejazdu.
    - 5.6. Dyskwalifikacja z konkursu.
    - 5.7. Dyskwalifikacja z zawodów.
    - 5.8. Zawieszenie na 24 godziny zawodnika, którego koń znajdował się na terenie, na którym zabronione jest przebywanie koni bez pozwolenia. Koń ten automatycznie będzie zdyskwalifikowany do końca zawodów.
  6. Decyzje muszą być przedstawione zainteresowanym stronom ustnie lub pisemnie. Wszystkie przypadki nałożonych kar muszą zostać odnotowane w sprawozdaniu delegata sędziowskiego lub delegata technicznego PZJ/WZJ.
  7. Decyzja o dyskwalifikacji z przejazdu/konkursu/zawodów powoduje automatycznie utratę zajętego miejsca i utratę prawa do nagrody. Jeśli zawodnik nagrodę już odebrał jest zobowiązany do jej zwrotu organizatorowi. Organizator przekazuje nagrodę osobie, która nabyła do niej prawo, dopiero po uprawomocnieniu się kary.
  8. Od decyzji, podjętych przez komisję sędziowską, stronom przysługuje odwołanie - w zależności od ich rodzaju - odpowiednio do komisji sędziowskiej lub Zrządu PZJ.
  9. Nie można odwoływać się od:
    - 9.1. Eliminacji konia z przyczyn zdrowotnych.
    - 9.2. Kar natychmiastowych, ostrzeżenia i nagany.
    - 9.3. Decyzji w sprawie zdarzeń technicznych w trakcie konkursu (np. czy przeszkoda została strącona czy nie).
    - 9.4. Oceny w konkursach ujeżdżenia, na styl, itp.
    - 9.5. Natychmiastowej dyskwalifikacji w trakcie zawodów.

Artykuł 46 KARY NATYCHMIASTOWE

1. Kary natychmiastowe nakładane są za:
  - 1.1. Naruszenie kodeksu postępowania z koniem oraz przypadki okrucieństwa i brutalnego obchodzenia się z koniem.
  - 1.2. Zagrożenie bezpieczeństwa uczestników zawodów, widzów i koni.
  - 1.3. Naruszenie ogólnych zasad i norm etycznych oraz dobrych obyczajów, przyjętych w jeździectwie, polegających na:
    - niewłaściwym zachowaniu wobec osób oficjalnych, uczestników i obserwatorów zawodów,

- niepodporządkowaniu się poleceniom osób oficjalnych.
2. System żółtych i czerwonych kartek jest formą natychmiastowej kary stosowanej podczas zawodów, której podlegają:
    - 2.1. Zawodnicy.
    - 2.2. Luzacy.
    - 2.3. Szkoleniowcy.
    - 2.4. Działacze związkowi.
    - 2.5. Lekarze weterynarii.
    - 2.6. Inne osoby, które nie stosują się do decyzji lub poleceń osób uprawnionych do nakładania kar natychmiastowych.
  3. Osobami uprawnionymi do nakładania kary natychmiastowej są pełniący oficjalnie funkcje na zawodach:
    - 3.1. Przewodniczący komisji sędziowskiej z własnej inicjatywy, a także po powiadomieniu go przez inne osoby o popełnionym wykroczeniu.
    - 3.2. Szef komisarzy.
  4. Wymierzenie kary następuje po stwierdzeniu przez uprawnioną osobę czynu, kwalifikującego się do ukarania i odbywa się poprzez niezwłoczne poinformowanie osoby ukaranej o nałożonej karze.
W przypadku braku możliwości wręczenia żółtej lub czerwonej kartki, osoba ukarana powinna być poinformowana pisemnie przez biuro PZJ/WZJ o nałożeniu kary w ciągu 14 dni od daty ukarania.
  5. Rodzaj zastosowanej kartki uzależniony jest od wagi wykroczeń wymienionych w punkcie 1.
    - 5.1. Żółta kartka musi być zastosowana:
      - 5.1.1. W sytuacji naruszenia Kodeksu postępowania z koniem, gdy postępowanie było niedopuszczalne i naganne, jednak nie powodowało obrażeń lub widocznych śladów na ciele konia, bólu lub zagrożenia zdrowia.
      - 5.1.2. W przypadku wykroczeń zawartych w punktach 1.2 i 1.3.
    - 5.2. Czerwona kartka musi być zastosowana w przypadku:
      - 5.2.1. Zastosowania po raz drugi żółtej kartki wobec tego samego zawodnika na tych samych zawodach.
      - 5.2.2. Poważnego naruszenia Kodeksu postępowania z koniem, gdy ma miejsce brutalne obchodzenie się z koniem, powodujące obrażenia widoczne na ciele konia, ból lub zagrożenie zdrowia.
      - 5.2.3. Wykroczeń zawartych w punktach 1.2 i 1.3, posiadających charakter ekstremalny.
  6. Żółta kartka jest równoznaczna z ostrzeżeniem za nieodpowiednie postępowanie lub zachowanie.
  7. Czerwona kartka powoduje automatycznie dyskwalifikację z całych zawodów, działając również wstecz i powoduje zawieszenie w prawach udziału w zawodach na 2 miesiące od daty nałożenia kary.
  8. Od nałożonej kary żółtej lub czerwonej kartki nie przysługuje odwołanie.

9. Zastosowanie żółtej lub czerwonej kartki nie wyklucza wdrożenia postępowania dyscyplinarnego przed organami dyscyplinarnymi.
10. Osoba nakładająca karę żółtej lub czerwonej kartki sporządza na miejscu protokół, na właściwym formularzu i przekazuje go delegatowi sędziowskiemu PZJ/WZJ, który ma obowiązek przesłać go w terminie 4 dni do biura PZJ/WZJ. Fakt wręczenia żółtej kartki musi zostać odnotowany w raporcie sędziego PZJ/WZJ i raporcie szefa komisarzy.
11. Trzykrotne nałożenie kary w postaci żółtej kartki w ciągu 12 miesięcy, powoduje automatyczne zawieszenie licencji zawodnika na 2 miesiące.
12. Biuro PZJ wprowadza informację o ukaraniu do rejestru kar oraz zawiadamia macierzysty WZJ o nałożonej karze.

ROZDZIAŁ XI SYSTEM PRAWNY

Artykuł 47 PROTESTY

1. Protesty przeciwko naruszeniom przepisów lub regulaminów konkurencji, dotyczące organizacji lub przebiegu zawodów są kierowane do komisji sędziowskiej.
2. Protesty mogą wnosić: szefowie ekip, zawodnicy, właściciele koni.
3. Protesty muszą być zgłaszane pisemnie, podpisane przez osobę wnoszącą protest i zdeponowane wraz z kaucją (300 zł na zawodach ogólnopolskich, 200 zł na zawodach regionalnych) w biurze zawodów. Nieuznanie protestu powoduje, że kaucja przechodzi na rzecz PZJ/WZJ.
4. Protesty skierowane do przewodniczącego komisji sędziowskiej muszą być wniesione w określonym czasie:
  - 4.1. Protesty związane z próbą terenową, torem maratonu, trasą rajdu, przeszkodami w zawodach powożeniowych lub wkkw - nie później niż w dniu, w którym odbywa się oficjalne oglądanie trasy.
  - 4.2. Protesty związane z przeszkodą, planem lub długością toru w konkursie skoków przez przeszkodę lub z przeszkodą w konkursie zręczności powożenia - nie później niż 30 minut przed rozpoczęciem konkursu.
  - 4.3. Protesty w sprawach zakwalifikowania się zawodnika lub konia - nie później niż 30 minut przed rozpoczęciem określonego konkursu.
  - 4.4. Protesty związane ze zdarzeniami zaistniałymi w czasie konkursu: nie później niż 30 minut po ogłoszeniu wyników konkursu.
  - 4.5. W sprawach klasyfikacji końcowej zawodników: nie później niż 30 minut po ogłoszeniu wyników konkursu.
5. Weryfikacja wyników pod względem uprawnienia konia bądź zawodnika do startu w danym konkursie lub zawodach może nastąpić z urzędu. Weryfikacji takiej dokonuje biuro PZJ/WZJ, a może mieć ona miejsce w okresie do 2 miesięcy od zakończenia zawodów. W sytuacji

wykrycia nieprawidłowości, korekty wyników dokonuje Kolegium PZJ/WZJ.

Artykuł 48 SKARGI

1. Skargi mogą być wnoszone przeciwko osobie lub instytucji związanej z zawodami, z innych powodów niż zaistniałe niezgodności ze statutem, z przepisami lub regulaminami. Skargi mogą dotyczyć przekroczenia dopuszczalnych norm zachowania, uczciwości i rzetelności w sporcie, włącznie z takimi kwestiami jak warunki w czasie transportu, zakwaterowanie i opieka weterynaryjna oraz zachowanie niesprzyjające propagowaniu idei sportowych lub warunkom panującym w miejscu rozgrywania konkursu.
2. Skargi mogą być wnoszone do komisji w okresie pełnienia jej obowiązków. W późniejszym terminie skargi wnoszone są do Zarządu PZJ/WZJ, nie później niż 7 dni po zawodach z powiadomieniem Kolegium Sędziów PZJ/WZJ.
3. Skargi muszą być złożone na piśmie, podpisane przez osobę wnoszącą skargę, przekazane przewodniczącemu komisji sędziowskiej lub do biura zawodów, bądź wysłane do Zarządu PZJ/WZJ.

Artykuł 49 ODWOŁANIA

1. Odwołanie od decyzji osób oficjalnych może wnosić osoba lub instytucja, której ta decyzja dotyczy.
2. Odwołanie może być wniesione do Zarządu PZJ, przeciwko decyzjom komisji sędziowskiej, podjętej w trakcie wykonywania obowiązków, zgodnie z przepisami lub regulaminami.
3. Odwołania muszą być wnoszone w formie pisemnej, podpisanej oraz powinny zawierać pisemny dowód lub opis sytuacji.
4. Odwołanie skierowane do Zarządu PZJ/WZJ musi być złożone w terminie do 14 dni od zakończenia zawodów. Składane jest ono do właściwego biura związku wraz z depozytem w wysokości 400 zł. Odwołania muszą być dostarczone osobiście lub nadane listem poleconym.

Artykuł 50 REJESTRACJA KAR, PROTESTÓW, SKARG I ODWOŁAŃ

1. Sędzia delegat PZJ/WZJ w swoim sprawozdaniu umieszcza informacje o wszystkich protestach i skargach, przyjętych przez komisję sędziowską oraz o wszystkich nałożonych karach.
2. Rejestr kar prowadzi biuro PZJ.
3. Dyrektor biura PZJ jest odpowiedzialny za:
  - 3.1. Rejestrację nałożonych kar.
  - 3.2. Powiadamianie zainteresowanych stron o dacie wejścia kary w życie.

3.3. Publikowanie decyzji, które tego wymagają.

Artykuł 51 CZAS UPRAWOMOCNIANIA DECYZJI

1. Decyzje, od których nie przysługuje odwołanie, uzyskują moc prawną z datą powiadomienia zainteresowanych.
2. Decyzje, od których przysługuje odwołanie, uzyskują moc prawną:
  - 2.1. W przypadku pisemnej rezygnacji z prawa złożenia odwołania - z datą złożenia oświadczenia o rezygnacji z odwołania.
  - 2.2. W przypadku nie złożenia odwołania, bądź złożenia odwołania po terminie - po upływie 14 dni od daty powiadomienia zainteresowanych.
  - 2.3. W przypadku złożenia odwołania - decyzje podjęte w ostatniej instancji nabierają mocy prawnej z datą wydania rozstrzygnięcia.

Artykuł 52 ZASTOSOWANIE KARY

1. Kary ustne lub pisemne powinny być nałożone w przypadkach drobnego naruszenia lub przekroczenia przepisów, popełnionych mimowolnie, bez pojawiających się poważnych konsekwencji.
2. Kara pieniężna powinna być nałożona szczególnie w przypadkach, na skutek których winowajca osiąga obiektywne korzyści, naraża inną osobę na szkody lub rażąco narusza przepisy lub regulaminy.
3. Dyskwalifikacja dotyczy przypadków wyszczególnionych w przepisach lub okoliczności wymagających natychmiastowego działania.
4. Dyskwalifikacja z przejazdu oznacza, że zawodnik nie jest sklasyfikowany w danym przejeździe.
5. Dyskwalifikacja z konkursu oznacza, że zawodnik nie ma prawa dalszego startu w konkursie i traci dotychczas zajęte miejsca i prawo do nagród w tym konkursie.
6. Dyskwalifikacja z zawodów oznacza, że zawodnik biorący udział w zawodach nie bierze w nich dalszego udziału. Wiąże się to z utratą zajmowanych miejsc i nagród, zdobytych w poprzednich konkursach na zawodach.
7. Zawieszenie dotyczy określonego czasu, w którym osoba zawieszona nie może brać udziału w konkursach lub zawodach jako zawodnik lub osoba oficjalna.
8. W przypadku wykrycia podania środków niedozwolonych, stosowane są Przepisy antydopingowe i kontroli leczenia koni PZJ.
9. W przypadku brutalnego obchodzenia się z koniem - także poza zawodami (barowanie, uwrażliwianie kończyn, niedopuszczalne metody szkolenia) powinna być nałożona kara pieniężna w wysokości od 500 zł do 3.000 zł i/lub zawieszenia od 3 miesięcy.
10. Za niewłaściwe zachowanie w stosunku do osób oficjalnych lub osób związanych z zawodami, powinna być nałożona kara pieniężna

w wysokości od 200 do 3.000 zł i/lub zawieszenie na okres od 3 do 12 miesięcy.

11. Za oszustwo lub jakikolwiek przejaw przemocy i inne czyny, określane jako zawierające znamiona przestępstwa lub wykroczenia, powinna być nałożona kara pieniężna w wysokości od 1.000 zł do 3.000 zł i/lub zawieszenie na okres od 3 miesięcy do zawieszenia na czas nieograniczony.
12. Wszystkie nałożone kary pieniężne przekazywane są na rzecz PZJ/WZJ. Kara musi być uregulowana bez jakichkolwiek opóźnień. Organizator pobiera kary. Faktury za wszelkie kary finansowe, nałożone podczas zawodów, są wystawiane przez biuro PZJ/WZJ, na podstawie sprawozdania sędziego PZJ/WZJ i obciążają organizatora, którego to dotyczy.

Artykuł 53 ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE

1. Sędzia główny zawodów odpowiada za zarządzanie zawodami w przypadku ewentualnego wystąpienia sytuacji kryzysowej, spowodowanej np.: poważnym wypadkiem konia i/lub jeźdźca, ekstremalnymi warunkami pogodowymi, przyczynami niezależnymi od organizatora, itp.
2. Wystąpienie sytuacji kryzysowej upoważnia do podjęcia decyzji o przerwaniu zawodów. Decyzja taka musi być skonsultowana z organizatorem, jednak w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa uczestników zawodów, decyzja sędziego głównego jest ostateczna.
3. W przypadku przerwania i wcześniejszego zakończenia zawodów, sędzia główny podejmuje decyzję o sposobie rozdziału pozostałych nagród.